

HODNOTICÍ KRUH

Využití metody: Hodnocení akce - po akci nebo po nějakém bloku

Facilitátor: ne

Ideální počet účastníků: 12 - 25

Základní pomůcky:

Další vhodná aplikace: Tato metoda může být s úspěchem použita i před akcí pro definování očekávání nebo představení účastníků.

Hodnoticí kruh je specifickou hodnoticí metodou, která je založena na sezení v kruhu, ale spojuje v sobě mnohem více prvků.

Pro její efektivní využití je třeba dodržovat určité zásady:

V hodnoticím kruhu nikdo z účastníků nemá výsadní postavení. Proto by i vedoucí (lektor, facilitátor) neměl sedět jinak než účastníci (tedy například účastníci na zemi a vedoucí na židli nebo dokonce stát u flipu).

Cílem této metody je navodit atmosféru důvěry mezi účastníky navzájem i mezi účastníky a vedoucím; v bezpečném klimatu umožnit jednotlivým účastníkům projevit své názory, pocity, zážitky atd., které se bezprostředně týkají hodnocení akce nebo aktivity. Pomocí této metody lze získat informace, které by účastníci do evaluačního dotazníku nenapsali.

Krok 1

Účastníci se sesednou do kruhu, elipsy. Ideální je, když je tento kruh mimo místo hlavního dění (akce probíhá v přední části místnosti, kruh je připraven vzadu v místnosti). Všichni sedí na stejné úrovni (židle, zem, polštář,...).

Vedoucí sdělí cíl hodnoticího kruhu - co se bude hodnotit - a vysvětlí pravidla hodnoticího kruhu:

- Mluví vždy pouze jeden, ostatní mu pozorně naslouchají.
- Čekám, až na mě přijde řada; pokud si chci odpověď ještě rozmyslet, požádám o to.
- Když nechci, nemusím nic říkat.
- Když domluví, předám slovo sousedovi v kruhu.
- Nemluvím o nikom nehezky, nikomu se nevysmívám, nikoho nenapadám.
- Mluvím maximálně efektivně (nezdržuji ostatní).

První dvě pravidla je dobré spojit s určitým rituálem, který je založen na předávání předmětu.

Pouze jeho držení opravňuje účastníka hodnoticího kruhu k tomu, aby mluvil. Takovým předmětem může být prakticky cokoliv. Jedna z ověřených možností je použít přesýpací hodiny, které jsou nataveny na 55 vteřin. Výhodou je, že účastníci nepřesáhnou tento časový úsek.

Nevýhodou je, že pokud je někdo výrazně stručnější, zbytečně času se čeká na dosypání písku. Předávaným předmětem může být např. obyčejný „neobyčejný“ kámen, k němuž existuje legenda.

Krok 2

Vedoucí vezme kámen (přesýpací hodiny, jiný předmět), ještě jednou zopakuje téma, ke kterému se mají účastníci vyjádřit, a předá kámen účastníkovi po své levici. Účastník odpoví a kámen potom dál koluje v kruhu, až se dostane znovu k vedoucímu.

Příklady otázek pro hodnoticí kruh:

- Co jsme se dnes dozvěděli nebo naučili?
- Co z toho využijeme pro sebe?
- Co z toho využijeme pro naši praxi?
- Co z toho jsme znali a co ne?
- Jaké kompetence jsme rozvíjeli?
- Co bychom rádi v zaměstnání změnili pomocí naučeného?
- Co nás v tento okamžik napadá?
- Jaký máme pocit?

- Potřebujeme se ještě k něčemu vrátit?
- Ještě než se rozejdeme, chci říci, že ...

Krok 3

Vedoucí poděkuje všem účastníkům. Dá ještě všem možnost vyjádřit názory, které nezazněly v jejich čase a během "kruhu" si je uvědomili. Ještě jednou poděkuje. Má-li nutkání, může se vyjádřit k některým hodnocením. Toto vyjádření by mělo probíhat věcným způsobem - nikoli osobním nebo obranným.